

OBSAH:

PŘEDMLUVA

I PŮVOD A VÝVOJ UMĚNÍ

Způsob výroby materiálního života podmiňuje sociální, politický a duchovní životní proces	15
Společenské bytí určuje vědomí	23
Vědomá produkce a tvoření podle zákonů krásy	26
Úloha práce při vzniku umění	28
Vývoj citu krásna	30
Disproporce mezi vývojem hmotné a umělecké produkce	32
Velké století německé literatury — žalostné století německé bídy	36
O přejímání starých forem	38

II UMĚNÍ V KAPITALISTICKÉ SPOLEČNOSTI

O dělbě hmotné a duševní práce	43
Kapitalistická výroba je umění a poesii nepřátelská	48

Vše převracející moc peněz	55
Vznik vlády buržoasie a počátek světové literatury	64

III PROBLÉM REALISMU V UMĚNÍ

Pravdivé vylíčení osob a událostí	69
Věrné podání typických charakterů v typických okolnostech	70
Tendence a individualisace v realistickém uměleckém díle	75
O pravdivosti v uměleckém díle:	
Abstrakce a věci konkrétní	81
Příklad skreslování literární spekulativní kritiky	87
Pan Szeliga mluví o tanci	95
O prolhaně moralisující idealisaci typů	97
Analýsa jedné literární postavy	98
Fleur de Marie	104
Odhalení pozitivního typu měšťácké romantiky	119
Objevené tajemství „stanoviska“	122
Problémy revoluční tragedie:	
Po shakespeareovsku nebo po schilerovsku?	127
O realistickém podávání velkých historických událostí	133

Sociální a historické kořeny jednoho literárního rozmachu	142
Socialistický humanismus	147

IV K DĚJINÁM LITERATURY

Otroctví a antická kultura	153
Odraz společenské formace v starořeckém umění	157
Formy rodiny a jejich odraz v literatuře	162
Období renesance	165
O Dantovi	168
O básnictví Provence	169
O „krobiánské“ literatuře	170
O Goethovi	172
Karl Grün: O Goethovi s lidského hlediska, Darmstadt 1846	175
Platen	207
Alexander Jung a „Mladé Německo“	211
O „Mladém Německu“	226
Šosácká romantika	229
O Heinovi	239
Georg Weerth	243
O politické národní písni	250
O Carlylovi	253
O Shelleyovi a Byronovi	272

O anglických realistech	273
O Chateaubriandovi	274
O Balzacovi	277
O jednom ruském demokratickém spisovateli	279

DODATEK

Ze vzpomínek na Karla Marxe

Paul Lafargue: Marx a krásná literatura	285
Wilhelm Liebknecht: Procházky s Marxem	290
Eleanor Marxová: Marx a jeho děti	292
Otázky a odpovědi	295